

Leereenheid 5

Kwaliteitszorg

(BG SD)

Kwalificatie Begeleider specifieke doelgroepen
(KD Maatschappelijke Zorg)

Overzicht van de leereenheden voor de kwalificatie Begeleider Specifieke Doelgroepen, NLQF/EQF niveau 3 (kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg)

Gebaseerd op het profiel Begeleider specifieke doelgroepen, Crebocode 25476, versie 2016 in het kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg, domein Zorg en Welzijn, Crebocode 79140.

Onderstaande informatie behoort onlosmakelijk bij en is integraal verweven met alle leereenheden van de kwalificatie.

Leereenheden behorend bij de kwalificatie Begeleider specifieke doelgroepen		Werkprocessen kwalificatiedossier
1.	Plannen van ondersteunende begeleiding en zorg (BG SD)	B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af B1-K1-W7: Evalueert de geboden ondersteuning P2-K1-W1: Levert een bijdrage aan het ondersteuningsplan
2.	Individuele ondersteuning (BG SD)	B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging B1-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden B1-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding B1-K1-W5: Reageert op onvoorziene en crisissituaties B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af
3.	Ondersteuning in de omgeving (BG SD)	P2-K1-W2: Begeleidt specifieke doelgroepen en hun naastbetrokkenen bij (dagelijkse) activiteiten P2-K1-W3: Ondersteunt de cliënt gericht op zelfmanagement en/of maatschappelijke participatie B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af
4.	Verpleegtechnisch handelen	N.v.t.: Geldt niet voor profiel Begeleider Specifieke Doelgroepen
5.	Kwaliteitszorg (BG SD)	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg Aanvullend op dossier: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers

Typering van het beroep

Begeleiders specifieke doelgroepen zijn ambulante en/of intramuraal en/of semimuraal werkzaam in instellingen voor wonen, dagbesteding en vrije tijd in onder andere de specifieke doelgroepen, geestelijke gezondheidszorg, verzorgings- en verpleeghuizen, thuiszorg en maatschappelijke opvang. Daarnaast zijn zij werkzaam in welzijnsinstellingen, justitiële inrichtingen, asielzoekerscentra en ziekenhuizen. Verder zijn zij onder andere inzetbaar in overige verzorgend-agogische functies binnen het sociaal agogisch werk of de verpleging en verzorging. De doelgroep waarmee de Begeleider specifieke doelgroepen werkt, is zeer divers. De doelgroep bestaat onder andere uit: cliënten van allerlei leeftijden met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, cliënten van alle leeftijden met een of meerdere (chronische) ziekten en/of problemen, zoals een ouderdomsziekte, psychiatrische ziekte en/of stoornis, een verslaving, dak- of thuisloos zijn, een psychosociaal of gedragsprobleem.

Typerend voor de Begeleider specifieke doelgroepen is dat zij cliënten ondersteunt van alle leeftijden met (chronische) ziekten zoals psychiatrische en psycho-geriatrische stoornissen. Zij richt zich afhankelijk van de cliënt of situatie op herstel, behoud of ontwikkeling van de zelfredzaamheid en zelfstandig functioneren. Zij treedt creatief en handelend op in veranderende situaties. Ze gaat professioneel om met haar gevoelens bij weerstand, tegenslag en moeilijke situaties en geeft duidelijk haar grenzen aan.

Beroepshouding

Werken in de sociaal-agogische sector betekent direct werken met cliënten. Hierbij speelt de Begeleider specifieke doelgroepen als persoon een essentiële rol. Haar kwaliteiten zijn van doorslaggevend belang bij het aangaan van een professionele relatie en bij het bereiken van de gewenste resultaten. Voor een verantwoorde beroepsuitoefening moet de Begeleider specifieke doelgroepen:

- betrokken;
- empatisch;
- assertief;
- representatief;
- integer zijn.

De Begeleider specifieke doelgroepen werkt vraaggericht, efficiënt, methodisch, hygiënisch, veilig, kostenbewust, milieubewust, tijdsbewust (ten aanzien van de eigen werktijd) en ergonomisch verantwoord.

Complexiteit

De Begeleider specifieke doelgroepen beschikt over kennis en vaardigheden om ondersteuning te bieden aan cliënten met (chronische) ziekten en stoornissen, die daarnaast vaak een of meerdere complexe problemen hebben in verschillende leefsituaties. Zij maakt onder andere gebruik van kennis van doelgroepen, ziektebeelden en problematieken, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken en interventietechnieken. Door de combinatie van kennis en vaardigheden en het gebruik van

standaardprocedures en methoden in complexe situaties is ze in staat de cliënt te ondersteunen bij het omgaan met de ziekte of stoornis in het dagelijks leven en/of in de maatschappij en het zo zelfstandig mogelijk functioneren.

De Begeleider specifieke doelgroepen werkt in complexe situaties waar veranderingen in het gedrag van de cliënt(en) en in (ondersteunings)vragen veelvuldig voorkomen. Hierbij moet zij steeds opnieuw bepalen of de zorg en ondersteuning is afgestemd op de situatie en de cliënt. Zij vervult haar taken soms in een stand-alone situatie.

CONCEPT

5 Kwaliteitszorg (BG SD)

Titel van de kwalificatie	Begeleider specifieke doelgroepen
Titel van de leereenheid	5 Kwaliteitszorg (BG SD)
Gerelateerd aan NLQF/EQF niveau	3

Activiteit	Kennis	Cognitieve en praktische vaardigheden	Competenties (in termen van zelfstandigheid/verantwoordelijkheid)
<p>5.1 Werkt aan de eigen deskundigheid</p> <p>5.2 Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg</p> <p>Aanvullend (niet in KD) Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers</p>	<p><u>Feiten, abstracte begrippen, ideeën</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet op wie wanneer een beroep gedaan kan worden • heeft kennis van financieringsvormen (zoals zorgzwaartepakketten, Wet Maatschappelijke Ondersteuning) en voorzieningen voor de doelgroepen • heeft kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag • heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken 	<p><u>Toepassen van kennis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kan brede kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen • kan kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen <p><u>Probleemoplossende vaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kan signaleren en actie ondernemen • kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden • kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening • kan brandveiligheid en – preventie toepassen • kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens 	<p>De Begeleider specifieke doelgroepen biedt solistisch of in teamverband vraaggericht zorg en ondersteuning bij de persoonlijke verzorging, wonen en huishouden en dagbesteding. Ze is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden met betrekking tot verzorging, begeleiding en ondersteuning van de cliënt en voor het bekwaam uitvoeren van verpleegtechnische handelingen. De Begeleider specifieke doelgroepen werkt bij de uitvoering van haar werkzaamheden onder regie en eindverantwoordelijkheid van het team of van een functionaris van de organisatie. Relevante informatie geeft zij door aan haar leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's. Ze onderkent knelpunten tijdens haar</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening • heeft brede kennis van kwaliteitszorgsystemen <p><u>Materialen en middelen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • -- <p><u>Theorieën, methoden, processen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis ervan voor de beroepsuitoefening 	<p>wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en protocollen • kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader <p><u>Leer- en ontwikkelvaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kan feedbackvaardigheden toepassen • kan reflectievaardigheden toepassen <p><u>Informatievaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven <p><u>Communicatievaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kan brede kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, pre-verbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt 	<p>werkzaamheden. Bij calamiteiten of onregelmatigheden moet zij terug kunnen vallen op collega's. Overstijgt een knelpunt haar deskundigheid dan schakelt zij leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's in. De Begeleider specifieke doelgroepen werkt zelfstandig aan het bevorderen van de eigen deskundigheid en levert een bijdrage aan de deskundigheidsbevordering van collega's. Zij werkt mee aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg. Zij is verantwoordelijk voor de eigen deskundigheid, de kwaliteit van haar werk en haar eigen loopbaan. Ze is medeverantwoordelijk voor de professionalisering van het beroep, de positionering van de beroepsgroep en de kwaliteitszorg.</p>
--	--	--	--

<p>5.1 Activiteit Werkt aan de eigen deskundigheid</p>	<p>Leerresultaat De Begeleider specifieke doelgroepen heeft haar persoonlijk ontwikkelplan uitgevoerd en haar deskundigheid verder ontwikkeld. Ze is op de hoogte van actuele wet- en regelgeving en de actuele visie op zorg en welzijn. Ze heeft haar deskundigheid gedeeld met collega's.</p>
<p>Deelactiviteiten</p>	<p>Prestatie-indicatoren</p>
<p>De Begeleider specifieke doelgroepen zorgt ervoor op de hoogte te blijven van maatschappelijke, technologische en vakinhoudelijke ontwikkelingen. Ze leest daarvoor vakliteratuur en volgt bijscholingen. Ze zorgt ervoor dat ze op de hoogte is van actuele wet- en regelgeving m.b.t. de beroepsuitoefening en van de actuele visie op zorg en welzijn.</p> <p><i>(Vakdeskundigheid toepassen, Leren)</i></p>	<p>De Begeleider specifieke doelgroepen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verkent actief mogelijkheden om kennis te vergaren; • haalt doelgericht betekenis uit teksten met hoge informatiedichtheid: zowel mondeling als schriftelijk; • verwerkt en integreert opgedane kennis en vaardigheden in haar werk.
<p>De Begeleider specifieke doelgroepen reflecteert op haar eigen functioneren, vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en onderneemt stappen om vakkennis, vaardigheden en beroepshouding te verbeteren.</p> <p><i>(Formuleren en rapporteren, Leren)</i></p>	<p>De Begeleider specifieke doelgroepen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruikt passend taal- en woordgebruik voor de gesprekspartner; • gebruikt opbrengst van reflectie, feedback en opgedane vakkennis om concrete ontwikkelafspraken te maken.
<p>De Begeleider specifieke doelgroepen neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over beroepstaken en werkzaamheden. Zo ontwikkelt zij zichzelf en levert ze een bijdrage aan de ontwikkeling van de beroepsuitoefening. Ze draagt de beroeps- en organisatievisie uit naar anderen.</p> <p><i>(Vakdeskundigheid toepassen)</i></p>	<p>De Begeleider specifieke doelgroepen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruikt eigen (nieuwe) kennis en praktijkervaringen in discussies met collega's om tot verbeteringen in het werk te komen; • draagt eigen kennis en expertise begrijpelijk over.

5.2 Activiteit Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	Leerresultaat De Begeleider specifieke doelgroepen heeft vanuit haar eigen deskundigheid een bijdrage geleverd aan het bevorderen en bewaken de kwaliteitszorg.
Deelactiviteiten	Prestatie-indicatoren
De Begeleider specifieke doelgroepen let op de kwaliteit van haar werkzaamheden. Ze signaleert en meldt knelpunten. Ze draagt er aan bij dat collega's en naastbetrokkenen zich aan de voorgeschreven protocollen rondom kwaliteitsverbetering houden. <i>(Instructies en procedures opvolgen, Overtuigen en beïnvloeden)</i>	De Begeleider specifieke doelgroepen: <ul style="list-style-type: none"> • is nauwkeurig in het volgen van voorgeschreven protocollen, procedures en wettelijke richtlijnen; • motiveert anderen om zich consequent aan de voorgeschreven protocollen rondom kwaliteitsverbetering te houden.
De Begeleider specifieke doelgroepen werkt mee aan het verbeteren van de kwaliteit van de beroepstaken en werkzaamheden. Dat doet zij o.a. door te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. <i>(Overtuigen en beïnvloeden, Kwaliteit leveren)</i>	De Begeleider specifieke doelgroepen: <ul style="list-style-type: none"> • zet functioneel de eigen expertise in voor het verbeteren van de kwaliteit van de werkzaamheden; • geeft actief gesignaleerde tekortkomingen in werkwijze door aan de juiste persoon; • brengt tijdig knelpunten naar voren; • brengt verbetervoorstellen met overtuigingskracht; • bespreekt tijdig eigen arbeidsomstandigheden, arbeidsrisico's en arbeidsvoorwaarden om de kwaliteit van de arbeid te verbeteren.
5.3 Activiteit Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	Leerresultaat De Begeleider specifieke doelgroepen heeft door passende begeleiding ervoor gezorgd dat de expertise van de nieuwe collega's, stagiair(e)s en/of vrijwilligers optimaal is ingezet.
Deelactiviteiten	Prestatie-indicatoren
De Begeleider specifieke doelgroepen werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten, stagiaires en/of vrijwilligers. Ze kiest in overleg	De Begeleider specifieke doelgroepen: <ul style="list-style-type: none"> • stimuleert actief nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires om zich te ontwikkelen;

<p>een geschikte wijze van begeleiden. Ze creëert en organiseert een leerklimaat, dat leren bevordert en mogelijk maakt.</p> <p><i>(Begeleiden)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • maakt concrete afspraken over te behalen leerdoelen en resultaten;
<p>Ze instrueert, geeft aanwijzingen en adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten, beroepsmatig handelen en voortgang.</p> <p><i>(Aansturen, Aandacht en begrip tonen, Vakdeskundigheid toepassen)</i></p>	<p>De Begeleider specifieke doelgroepen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nodigt collega's, studenten en/of stagiaires actief uit tot het inbrengen van eigen opvattingen, ideeën en tot het stellen van vragen; • stemt de begeleiding doelbewust af op diversiteit; • geeft heldere instructies; • reageert adequaat op non-verbale signalen en op uitingen; • beoordeelt zo objectief mogelijk het beroepsmatig handelen van studenten en/of stagiaires.